

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 336 Кримінального процесуального кодексу України (щодо проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження у разі неможливості виконання ухвали про здійснення приводу)»

(реєстр. № 6110 від 22 лютого 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 28 лютого 2018 року (протокол № 67) на відповідність Конституції України проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 336 Кримінального процесуального кодексу України (щодо проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження у разі неможливості виконання ухвали про здійснення приводу)» (реєстр. № 6110 від 22 лютого 2017 року), (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Немировським А.В. та іншими.

Згідно з пояснлювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення можливості проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження у разі неможливості виконання ухвали про здійснення приводу.

Для досягнення мети автором пропонується доповнити статтю 336 Кримінального процесуального кодексу України пунктом 4-1 та розширити перелік підстав дистанційного судового провадження у режимі відеоконференції, а саме випадком неможливості виконання ухвали про здійснення приводу.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правою державою (стаття 1); органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові

акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У статті 3 Конституції України закріплено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом (частина перша статті 55 Основного Закону України). Однією з основних засад судочинства є рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом (пункт 1 частини другої статті 129).

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка згідно з частиною першою статті 9 Конституції України є частиною національного законодавства України, кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Використання нових інформаційних технологій — один із дієвих засобів підвищення ефективності, продуктивності та якості розслідування кримінальних справ та прийнятті судових рішень.

Україна вже має негативний досвід задоволення заяви проти неї ЄСПЛ через незабезпечення можливості допиту свідків у режимі відеозв'язку. Так, справі «Жуковський проти України» (Заява №31240/3) Європейський суд з прав людини (далі-Суд), аналізуючи доводи Уряду і заявника, у своєму рішенні зазначив: «Усі докази повинні зазвичай надаватися у відкритому судовому засіданні в присутності підсудного з метою забезпечення змагальних дебатів» (п. 40); «вирок не може ґрунтуватись виключно або вирішальною мірою на показаннях, які сторона захисту не може заперечити» (п. 41); «у випадку існування конкретної географічної перепони Суд також повинен вивчити, чи вжила держава-відповідач заходів, які достатньою мірою компенсували обмеження прав заявника» (п. 43); «будучи обізнаним про труднощі у забезпеченні права заявника допитати свідків у цій справі, Суд вважає, що доступні сучасні технології могли б забезпечити більш інтерактивний спосіб допиту свідків з-за кордону, наприклад з допомогою відеозв'язку» (п. 45). На підставі цього Суд наголосив: «Цих міркувань достатньо для висновку Суду про те, що право заявника на допит свідків було необґрунтовано обмежено, тоді як вирок щодо нього вирішальною мірою було обґрунтовано показаннями зазначених свідків. Відповідно було порушення пункту 1 і підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції» (п. 47).

Відеоконференція, сприяє реалізації встановленого пунктом д частини третьої статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статті 85-3 Кримінального процесуального кодексу України права конfrontації та принципам змагальності і безпосередньому дослідженю доказів.

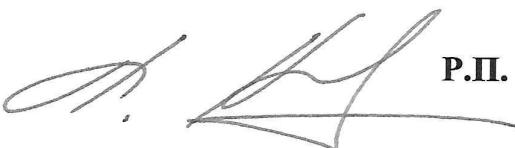
Технологія у режимі відеоконференції забезпечує можливість особам за сприяння суду чи органу досудового розслідування за місцем їх фактичного перебування брати участь у проведенні процесуальних дій, дослідженні доказів, висловлювати свою думку з розглянутих питань, заявляти клопотання, подавати докази тощо. застосування в кримінальному судочинстві

Виключно законами України визначаються, зокрема, судоустрій, судочинство, статус суддів; засади судової експертизи; організація і діяльність прокуратури, нотаріату, органів досудового розслідування, органів і установ виконання покарань; порядок виконання судових рішень; засади організації та діяльності адвокатури (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону України «Про внесення зміни до статті 336 Кримінального процесуального кодексу України» (щодо проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження у разі неможливості виконання ухвали про здійснення приводу)» (реєстр. № 6110 від 22 лютого 2017 року) поданий народними депутатами України Немировським А.В. та іншими не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ